

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תצד

ערב שבת קודש פ' בא, ה' שבט ה'תשפ"ג

שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ב שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומאה ועשרים שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

דבר מלכות

3

החידוש דדור התשיעי לגבי כל הדורות שלפני-זה / משיחות שי"פ בא התשנ"ב

זמן הגאולה

6

רואים את משה אומר "הנה הנה משיח בא" / פרשת השבוע באור הגאולה

ניצוצות של משיח

12

"שכינתא בגלותא" חב"ד'ניק בגלותא, וסתם יהודי בגלותא... / קטעים קצרים בעוניי גאולה

אעורר אקאגה אנה בנה - את הניצוצות והאש

13

ההכנה ל"כולם ידעו אותי" / הוראות לשנת "הקהל"

המעשה הוא העיקר

14

הוראה מיוחדת לנשים / הוראות למעשה בפועל

כתב יד קודש

15

צריך אחדות כדי לנצח / מענה כ"ק אדי"ש מה"מ לשאלת המניחים בשיחת שי"פ בא התשמ"ז

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219

דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

החידוש דדור התשיעי לגבי כל הדורות שלפני-זה

עיניו הרחוניות של יהודי רואות כבר את הגאולה. כעת צריך להיות פתיחת העינים הגשמיות, שגם הם יראו את הגאולה כפי שהיא בגלוי לעיני בשר בזמן הזה • עיקר הגעגועים לגאולה הם לא כל כך מצד הרחוניות והנשמה, כי מצד רחוניות העינים הנשמה בשלימות וכל העינים בשלימות, משא"כ מצד גשמיות העינים של הגוף, שם בעיקר נרגש ההעלם והסתר, ובמילא - זה מעורר עוד יותר חזק את הגעגועים לגאולה • החידוש דדור התשיעי לגבי כל הדורות שלפני-זה, עד לדור שלפני-זה (דור השמיני)

משיחות יום ד' פ' בא, ג' שבט, וש"פ בא, ו' שבט ה'תשנ"ב - מוגה,
תרגום מאידית*

"אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיהויה"⁴; וע"י חסידי ותלמידי המקושרים אליו כנשמות בגופים כאן למטה בדור התשיעי (תשיעי בתי"ו, ע"ד התי"ו ד"נתלו" לגבי הטי"ת ד"נטלו") - נפעל גם למטה השלימות ד"נתלו המאורות", "אתפריעו ואתגלין מיני' כל נהורין" בנשמה בגוף למטה.

מזה מובן החידוש דדורנו - הדור התשיעי לגבי כל הדורות שלפני זה, עד לדור שלפני"ז (דור השמיני): מכיון שהגאולה לא באה אז בפועל, ה"בא אל פרעה" (הגילוי ד"אתפריעו כל נהורין" למטה) לא היה בתכלית השלימות כנשמה בגוף בריא (היתה הסתלקות הנשמה מן הגוף, וגם הנשמה בגוף היתה במצב ש"הדיבור הוא בגלות" וכו'); משא"כ בדורנו

א. [. .] הקביעות של יו"ד שבט בשנה זו - ביום הרביעי בשבוע, שבו "נטלו המאורות אבל בו ביום נתלו המאורות, נתלו בתי"ו"¹:

ביום זה היתה הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר (נטלו המאורות). אבל לא באופן שנשאר "נטלו" ח"ו, אלא מה"נטלו" נעשה מיד נתלו "שני המאורות הגדולים"² באופן נעלה יותר - כידוע שע"י הסתלקות נעשה עלי' וגילוי נעלה יותר (מבחי' "אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין"³), ואז הנשמה

* התרגום הוגה ותוקן מחדש על-דינו. המו"ל.

1 לקו"ד ח"א מב, סע"א ואילך. וראה ז"ח בלק ד"ה אראנו (נה, ב).

2 בראשית א, טז.

3 ראה תניא פכ"ז ולקו"ת ר"פ פקודי (מזח"ב קכח, ב. ועוד). תו"א ויקהל פט, ד. לקו"ת תוקת סה, ג. וראה ד"ה באתי לגני השי"ת פ"א.

4 זח"ג עא, ב. הובא ונת' באגה"ק סכ"ז וביאורה (קמו, א ואילך).

מסייעים לבני" בעבודתם (ע"ד ויותר מאשר היה ביציאת מצרים), עד שגם מדינה היא שהיתה סגורה ומסוגרת ריבוי שנים, ולא נתנו ליהודים לצאת ממנה, ולא איפשרו להם לקיים תומ"צ בשלימות וכו' – הרי לאחרונה נשתנתה מן הקצה אל הקצה, וכעת לא זו בלבד שמאפשרים ליהודים להתנהג כפי רצונם, ומרשים להם לצאת משם, אלא יתירה מזו – מסייעים להם בכך.

עד שרואים כיום בפועל שנוסף לזה שבני" עומדים "הכן כולכם" לגאולה, גם אוה"ע עומדים "הכן כולכם" שבני" יצאו כבר מהגלות ללכת לארץ ישראל בגאולה האמיתית והשלימה,

ונשמות בגופים בלי שום הפסק כלל, באים מיד לתכלית השלימות ד"בא אל פרעה" בגאולה האמיתית והשלימה, שלימות הגילוי ד"אתפריעו כל נהורין", "והי' לך הוי' לאור עולם"⁹.

ב. מזה מובן הלימוד עתה מ"בא אל פרעה":

דובר כמ"פ שכבר "כלו כל הקיצין"¹⁰ וכבר סיימו הכל, והגאולה היתה צריכה לבוא כבר מזמן, ומפני טעמים שאינם מובנים כלל וכלל עדיין לא באה.

מזה מובן, שעכ"פ כעת, צריכה הגאולה לבוא תיכף ומיד ממש. ובלשון העולם: זהו הזמן הכי נעלה ("די העכסטע צייט") לגאולה האמיתית והשלימה!

ולהעיר, שבלשון "הזמן הכי נעלה" ("העכסטע צייט") מרומז תוכן הגאולה – ש"זמן" הקשור עם מדידה והגבלה (עבר הוה ועתיד), נעשה ("הזמן) הכי נעלה", באופן שאין למעלה הימנו. כלומר, שהגבול (זמן)

זה – הדור האחרון גלות ודור ראשון לגאולה – נעשה תומ"י "נתלו המאורות", שלא זו בלבד שלא חסר ח"ו במאורות הגדולים דגילוי תושב"כ ותושבע"פ⁵, אלא אדרבה – מיתוספת שלימות נעלית יותר בזה [לא באופן ד"כבד פה מאורייתא שבע"פ וכבד לשון מאורייתא שבכתב", בהיותו למעלה מזה], באופן שכנשמות בגופים מקבלים בפנימיות ("נעמט מען אויף") "אתפריעו כל נהורין" ש"נתלו" עתה, עי"ז שמשו"ח צדקנו בא מיד, "שלח נא ביד תשלח" וילמד תורה את כל העם כולו⁶, עד "תורה חדשה מאתי תצא"⁷,

וזה פועל את השלימות והעלי' דכל הדורות שלפנ"ז, עי"ז ש"הקיצו ורננו שוכני עפר", ובעל ההילולא בראשנו.

חידושו של דורנו לגבי הדורות שלפני זה – רואים בפועל בעבודת הדור: בדורנו זה ניתוסף, עד שלא בערך, לגבי הדורות שלפנ"ז בעבודה דהפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, הן בריבוי השפע (הספרים הנדפסים וכו'), והן בעשיית כל העולם, עד לחוצה שאין חוצה ממנו, לכלי לקבלת ("צו אויפנעמען") האורות הגדולים, הן בנוגע לבני" – עי"תתרי"ג מצוות, והן בנוגע לאוה"ע – עי"י הפצת השבע מצוות בני נח⁸, כך שמאירים את כל העולם עם "נר מצוה ותורה אור" באופן ד"אתפריעו כל נהורין", שכל אחד יכול לקבל את האור כנשמה בריאה בגוף בריא,

עד שרואים בפועל (כמדובר כמ"פ לאחרונה) שאומות העולם בכו"כ מדינות

(5) ראה של"ה בהקדמתו טז, סע"א. במס' שבועות שלו קצא, א. וראה לקו"ת שה"ש יא, ד. אוה"ת בראשית יד, א. לו, סע"ב. במדבר ע' מו. מג"א ע' ב'שמא (בהוצאת תש"ג – ע' קמט). נ"ך ע' ריז. ועוד. וראה לקו"ש ח"ל ע' 10 ואילך.

(6) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א ואילך. ובכ"מ.

(7) ישע"י נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

(8) ראה רמב"ם הל' מלכים פ"ח ה"י.

(9) ישע"י ס, יט.

(10) סנהדרין צז, ב.

מתבטאת ("באשטייט") השלימות גם של הרוחניות (שלכן לע"ל הנשמה ניזונית מן הגוף), משום כך הגאולה בגשמיות תביא גאולה בכל העולמות והדרגות למעלה.

ג. [. . .] ויהי רצון, שע"י עצם קבלת ההחלטות בקשר עם יו"ד שבט – כולל, שכל אחד משתתף בכל הפעולות והמנהגים הקשורים עם יו"ד שבט, החל מהתוועדות שעורכים בכל מקום ביום זה, ובשבתות שלפניו ושלאחרי –

שעוד לפני זה יהיה "הקיצו ורננו שוכני עפר", ובעל ההילולא בראשנו, ותיכף ומיד ממש, בפירוש הממשי של "ממש" – כידוע¹¹ שצדיקים קמים בתח"מ מיד, וחוגגים יחד איתו את יום ההילולא,

ותיכף ומיד ממש נעשה "בשלח פרעה את העם"¹², "ובני ישראל יוצאים ביד רמה"¹³ – שיוצאים מהגלות והולכים לארץ הקודש, וירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי, ולקדש הקדשים,

ה' ימלוך לעולם ועד¹⁴.

(11) זח"א קמ, א.

(12) ר"פ בשלח.

(13) שם יד, ת.

(14) שם טו, יח.

עצמו נעשה בלי גבול (הכי נעלה), עד לאופן שנעשים דבר אחד ממש, ע"ד המדובר לעיל בענין "אתפריעו כל נהורין".

ואדרבה: עיקר ההדגשה בזה היא על הגבול של "זמן" גשמי – כי ברוחניות הענינים (עד לדרגות "הכי נעלות") יש כבר שלימות הענינים עד גם השלימות דגאולה (רוחנית), עיניו הרוחניות של יהודי רואות כבר את הגאולה; כעת צריך להיות פתיחת העינים הגשמיות, שגם הם יראו את הגאולה כפי שהיא בגלוי לעיני בשר בזמן הזה.

וכמובן גם בפשטות: עיקר הגעגועים לגאולה הם לא כל כך מצד הרוחניות והנשמה, כי מצד רוחניות הענינים הנשמה בשלימות וכל הענינים בשלימות (והגם שיהודי נמצא נשמה בגוף בעולם הזה הגשמי, הרי מצד הנשמה והרוחניות לא מורגש ("הערט זיך ניט אָן" חושך העולם), משא"כ מצד גשמיות הענינים של הגוף, שם בעיקר נרגש ההעלם והסתר, ובמילא – זה מעורר עוד יותר חזק את הגעגועים לגאולה.

והחידוש של הגאולה הוא בכך, שהגילוי ד"אתפריעו כל נהורין" יהיה גם בגשמיות העולם הנראה לעיני בשר, במקום זמן גשמי, שיעשה דירה לו ית' בתחתונים. ואדרבה: בזה

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

לזכות ר' ברוך אהרן בן ברניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו

רואים את משה אומר

"הנה הנה משיח בא"

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. בפרשתנו על הפסוק¹ "ולא יהי' בכם נגף", מפרש ר'ש"י: "אבל הוזה הוא במצרים. הרי שהי' מצרי בביתו של ישראל – יכול ימלט, תלמוד-לומר ולא יהיה בכם נגף אבל הוזה במצרי שבבתיכם. הרי שהיה ישראל בביתו של מצרי – שומע אני ילקה כמותו, תלמוד-לומר ולא יהיה בכם נגף".

מזה מובן, שבשעת מכת בכורות היו יהודים שהשאירו מצריים בבתיים, והיו יהודים שאף הלכו לבתי המצריים!

זאת למרות שהכירו את רשעותם של המצרים עוד מהזמן ד'ויקם מלך חדש"²,

[וכשתי הדעות בפרש"י² (רב ושמואל): לדעה הא' שהי' זה מלך "חדש ממש", הרי רואים מיד את רשעותו: זה עתה נתמנה למלך ועוד לא עשה כלום בעניני הנהגת המדינה, הדבר הראשון שעושה הוא: "הבה נתחכמה לו"³ – צרות לבני ישראל, ומכך גם הוראה לימינו אלה שכל כוונת הגוי היא "הבה נתחכמה לו".

וכך גם לפי דעה הב' שהי' זה אותו המלך אלא "שנתחדשו גזרותיו", גם אז רואים את רשעותו: אע"פ שיוסף עשה טובה עבורו ועבור כל ארץ מצרים, שהצילם מרעב עי"ז שקיבץ את התבואה בשני השבע⁴, ועד"ז יעקב ברכו שיעלה הנילוס לפניו (כדברי רש"י⁵), למרות כל זאת הוא אומר אח"כ "לי יאורי ואני עשיתיני"⁶, ומתנהג באופן דכפוי טובה, היינו משלם רעה תחת טובה⁷, גוזר גזירות על בני ישראל, ומלביש זאת בטענות שכליות וכו' כמסופר בתורה⁸

ובנ"י ראו כבר שהקב"ה נתן למצרים תשע מכות, ושרי פרעה טענו בפניו "עד מתי יהי' זה לנו למוקש"⁹ – שזאת טענו לא פראי-אדם, אלא חכמי פרעה – אעפ"כ, הולך יהודי ומזמין מצרי לביתו כי הוא רוצה למצוא חן בעיניו, בגלל שמרגיש נחות כלפי הגוי!

ובפרט שלא מדובר על סתם גוי אלא גוי בכור, ולכן – כיון שברצונו למצוא חן בעיני הגוי – ממזימו לביתו, מושיבו בראש השולחן, ונותן לו נייר שהוא "יהודי"¹⁰ ואומר לו 'אחינו

ספ"ז.

(7) ע"ד ל' הכתוב מקץ מד, ד. תהלים לח, כא. ועוד.
(8) נת' בארוכה בהתוועדות שלפנ"ז (ש"פ שמות תשל"ו) ונדפס בלקו"ש חט"ז ע' 1 ואילך (וראה שם הביאור בהרחבה בטעם הבאת ב' הדעות בפרש"י).

(9) פרשתנו י, ז.

(10) הכוונה לחוק האומלל "מיהו יהודי".

(1) יב, יג.

(2) שמות א, ח.

(3) שם, י.

(4) מקץ מא, מח-ט. וראה שם נז-נז. ועוד.

(5) ויגש מז, י.

(6) יחזקאל כט, ג. וראה ד"ה באתי לגני השי"ת

אתה! וכיון שאותו יהודי מתבייש ביהדותו, לכן אינו אומר לגוי שישנה דרך להתגייר ולהיות "מערב רב עלה אתם"¹¹, אלא מכניסו אליו הביתה!...

ב. ולכאורה, הרי מדובר על בית יהודי ("א אידישע הויז") שבו ישנו "הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות"¹², והיהודי אוכל קרבן פסח "צלי אש ומצות על מרורים"¹³, זאת אומרת, שבחיי הפרטיים הוא יהודי דתי; אך כשמביטים אל תוך הבית לראות מי יושב על-יד השולחן, רואים... אהה – יושב שם מצרי!

ומכיון שמלאך הרואה את "הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות" אינו יכול לבחון ולהבדיל (בין היהודי למצרי)¹⁴, במילא מטריחים את הקב"ה בכבודו ובעצמו שיבוא ויראה מה קורה בבית, וכאשר הקב"ה בא – הוא רואה שיושב מצרי בראש השולחן והיהודי מביא לו לאכול מקרבן פסח!

ממה-נפשך: אם הנך יהודי דתי, שלכן אתה אוכל קרבן פסח – הרי משה צוה "כל בן נכר לא יאכל בו"¹⁵? ואם אינך שומע בקול משה – מדוע אתה מקריב קרבן פסח?!

ועד"ז לאיך גיסא (בנוגע ליהודים שהלכו לבתי המצרים): בני ישראל הרי זוכרים ש"זיעבידו מצרים את בני ישראל בפרך"¹⁶, ועד עתה הקב"ה כבר נתן למצריים תשע מכות ומשה אומר שעוד מעט תבוא המכה העשירית – מכת בכורות, ואלו הם הרגעים האחרונים של הגלות שמיד אחריהם "נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה בכבודו ובעצמו וגאלם"¹⁷ – ואף-על-פי-כן ישנו יהודי שאינו רוצה להיות בין יהודים, הולך לבית מצרי ומעמיד את עצמו בסכנה!

והרי אותו יהודי לא למד את פירושו רש"י הנ"ל¹⁸ שאפי' יהודי שהי' בבית מצרי ניצל ממכת בכורות, ולמרות זאת מעמיד את עצמו בסכנה והולך לבית של מצרי, אף שידוע שזה עלול לפגוע בו!

אך אעפ"כ כיון ש"ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא"¹⁹, הלך הקב"ה לבית המצרי והציל את היהודי ממכת בכורות.

וכפי שהמדרש מספר²⁰ שהיו יהודים שלא רצו למול עצמם עד שהגיע הזמן דקרבו פסח, ורק כאשר ריח הקרבן התפשט בכל מצרים והם חפצו לאכול מהקרבן פסח, אך לא יכלו מאחר שמשה צוה "כל ערל לא יאכל בו"²¹, אזי באו למשה ואמרו לו שמסכימים למול עצמם כדי שיוכלו לאכול מקרבן פסח... ונמצא שגם כשכבר הסכימו למול עצמם – עדיין ישבו בבית המצרי!!

ג. עד"ז רואים עכשיו:

אע"פ שמשה אומר "הנה הנה משיח בא" ("אָט אָט קומט משיח") והגאולה תבוא, באים

17 (נוסח ההגדה פיסקא מצה זו ושם לפנ"ז פיסקא ויציאנו.)

18 (הובא בתחלת סעיף א'.

19 (סנהדרין מד, א.

20 (שמו"ר פי"ט, ה.

21 (פרשתנו יב, מח.

11 שם יב, לח. ועד"ז שם, לו.

12 שם, כג.

13 שם, ח.

14 ראה פרש"י שם, כב – ד"ה ואתם.

15 שם, מג.

16 שמות א, יג.

יהודים שיש להם 'רגש-נחיתות' ("אַרְאָפֶּגֶפֶּאָלֶן ביי זיך") בפני הגוי, רודפים אחריו ומכניסים אותו לבית יהודי בין יהודים, ונותנים לו נייר שהוא "יהודי"¹⁰!

ע"ד הצחות – נהגו פעם לספר על מלמד שלמד עם ילד את הסיפור דמכירת יוסף. ובהקדים – המלמדים בעבר לא היו כמו המלמדים היום שמפרשים את הפסוק ואח"כ נפטרים לשלום ("מ'טייטשט אָפּ דעם פסוק און דערנאָך זאָגט מען אַ גוטן טאָג")... אלא היו מסבירים היטב ומציירים לילד כיצד זה אירע וכו' – וכאשר המלמד למד עם הילד את הסיפור דמכירת יוסף²², זה נגע מאוד לילד – היתכן! יוסף הי' בן זקונים ויעקב "עשה לו כתנת פסים"²³, ואח"כ כאשר יעקב שלחו לראות את שלום אחיו²⁴ הם זרקוהו לבור ש"נחשים ועקרבים יש בו"²⁵ – עד שהתחיל לבכות!

כאשר למדו שוב את סיפור מכירת יוסף בשנה הבאה, תמה הילד ואמר: היי! מה אתה הולך לשם שוב? הרי בשנה שעברה כבר היית שם ואתה יודע מה עשו לך, ומדוע הנך הולך לשם עוד פעם?! אם אתה הולך הרי שמגיע לך העונש!...

ועד"ז בנוגע לענינו: הקב"ה כבר נתן למצריים תשע מכות, ואעפ"כ הולך יהודי לביתו של המצרי!

החליטו למסור כל שטח שרק יבקשו

ד. כיצד הגיעו (כיום) למצב כזה – עי"ז שעוברים על "לא תוסיפו"²⁶ הרי זה גורם שיעברו אח"כ על "לא תגרעו"²⁶: אומרים שעכשיו זה הזמן ד"אתחלתא דגאולה", ואח"כ אומרים שכל שטח שמחזירים (לערבים) הוא 'הישג דתי' עד שאח"כ זה נהי' 'הישג צבאי'... מחזירים גבולות בטוחים, שדות נפט וכו', וכל זה נקרא בפיהם 'הישג דתי', ולבסוף אומרים שזוהי "אתחלתא דגאולה"!

יהודים נמצאים בגלות 19 מאות שנה – האם בשביל מעמד ומצב זה היו בני ישראל בגלות כל-כך הרבה זמן?!

מעולם לא היה מעמד ומצב גרוע כהיום, שתלויים כל-כך הרבה בגויים. ומצב זה אינו מצד הגויים, אלא מצד היהודים עצמם שהחליטו שצריך לרעוד מהגויים. מעולם לא הי' מצב כזה שפל שיהיו 'עבדים כנענים'!

אולם כיון שמתבייש לומר שהוא 'עבד כנעני' – לכן אומר שזה 'הישג דתי'!

החליטו למסור כל שטח שרק יבקשו, אלא שבתחילה יעמידו פנים כאילו עומדים חזק על דעתם, אך בפועל יתנו כל מה שיבקשו, רק שימשכו זאת זמן ארוך.

– מדוע צריכים סתם למשוך את הזמן? ככל שמושכים יותר את הזמן ישנו עוד פצוע, ופעמים אף גרוע מזה, רחמנא-ליצלן!

ה. [.] והרבנים²⁷ אינם עושים מאומה! וכשואלים אותם מדוע אינם מוחים וכו', נענים שאין ביכולתם לעשות כלום ללא הוראה מארץ הקודש... – כאשר מדובר בענינים דהיפך

(25) שם, כד ופרש"י.

(26) ואתחנן ד, ב.

(27) הכוונה כאן להרבנים בחו"ל, וכמובן מההמשך.

(22) וישב לו, כו-כז.

(23) שם, ג.

(24) שם, יג-יד.

הטוב, אינו אומר שנמנע לעשותם ללא הוראה מאה"ק, אך כאשר מגיע לעשיית דבר טוב – אזי אומר שבגלל היותו בחו"ל אינו יכול להתערב בענינים דארץ הקודש, מכיון שיש שם הרבה רבנים!

ובכלל, איך שייך לומר שאינו יכול לעשות ללא הוראה מאה"ק – מדובר בענין ד"לא תעמוד על דם רעך"²⁸, שפסוק זה נאמר לאו דוקא בשעה ש"רעך" נמצא בביתך, אלא אפי' אם הוא במקום אחר, אפי' רחוק, באם הוא עומד בסכנה מוטל עליך החיוב ד"לא תעמוד על דם רעך". ועד"ז בעניננו – כאשר שומע שרוצים להחזיר שטחים, שזהו ענין של סכנה וכו', ישנו אז החיוב ד"לא תעמוד על דם רעך".

ולפועל שותקים ולא עושים מאומה!

הנהגה זו היא בגדר "כבשו פניהם בקרקע"²⁹ – והרי רואים מה התוצאה שהיתה לזה³⁰... וכאמור לעיל, זו אותה ההנהגה שהיתה במצרים כשיהודים הכניסו גויים לבתיהם אע"פ שמשה רבינו אמר להם שתיכף באה הגאולה ("באלד קומט שוין די גאולה");

ועד"ז גם עכשיו: משה אומר שתיכף מגיע משיח, ואעפ"כ מתפעלים מגוי, רודפים אחריו ומכניסים אותו בין יהודים, רחמנא-ליצלן!

ויה"ר שיקויים "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"³¹, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

(משיחת ש"פ בא ה'תשל"ו - בלתי מוגה)

(28) קדושים יט, טז. (30) סנהדרין שם: "בא גבריא וחבטן בקרקע כו".

(29) ראה שבת קיט, ב. סנהדרין יט, ב. וראה עוד (31) מיכה ז, טו. עד"ז ב"יחי המלך גליון תקנ"ג ע' 12 ואילך.

מדוע צועקים "משיח עכשיו" בשירה אדירה?

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

[. .] זהו גם הטעם מדוע מרעישים ומעוררים שירעישו ("מ'קאכט זיך אז מ'זאל זיך קאכ'ן") בענין זה – שמשח יבוא עכשיו דוקא, ובלשון הרמב"ם¹ ש"מיד הן נגאלין" דוקא, ומרעישים – שיאמרו ויצעקו זאת, ודוקא באופן של שירה אדירה, ושזה יגיע גם לאלו ש"בשם ישראל יכונה"² שיאמרו זאת גם בלשונם, וההד ("דער אַפלאַנג") יפעל גם עליהם שיקלטו זאת ("דערהערן"), עד שיפעל בהם התעוררות – שעוד קודם שלמדו לשון הקודש או אידיש – השפה שנתקדשה ע"י אמירת דברי תורה מרבותינו נשיאינו³, מתחיל מהבעש"ט – שגם הם יוכלו כבר להגיד בלשונם, בכל מקום ומקום, שרוצים משיח עכשיו!

ולא רק לרצות ולחשוב על-כך או לומר זאת בניחותא, אלא להגיד את זה בקול רעש

(1) הל' תשובה פ"ז ה"ה. לקונטרס י"ב תמוז תיש"א (בסה"מ תיש"א ע' 287).

(2) ראה סה"מ תש"ח ע' 263. וראה ההקדמה (3) ראה לקו"ש חכ"א ע' 446 ואילך.

גדול ובקול שירה וזמרה –

היות ועי"ז שעוסקים בזה בלהט ובאופן כזה שרוצים את משיח עכשיו – הרי זה כמו אבר שממשיך אור וחיות, ופועל שמשיח אכן יבוא עכשיו. ובל' הרמב"ם "ומיד הן נגאלין". (תרגום חפשי משיחת ש"פ בא ה'תשמ"א - בלתי מוגה)

על-ידי התפלה נאו פועלים ביאת משיח נאו!

על השאלה היתכן שבנ"י מבקשים בתפלתם על הגאולה ועדיין לא נענו – מקדים השל"ה לבאר שקיום המ"ע דתפלה "רישומה למעלה והשכר שמור כו", ועוד ועיקר – שהקב"ה אכן "עושה מדוגמת הבקשה וממינה, כי בכל יום ויום יש גאולה. . . עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו".

ויש להוסיף בזה – ובהקדים:

אדמו"ר הזקן מבאר באגה"ת (פי"א) שכאשר יהודי מבקש אצל הקב"ה בקשה מסוימת **בברכה** – בודאי שבקשה זו מתקיימת "בלי שום ספק וספק ספיקא בעולם. . . (ש)הרי ספק ברכות להקל משום חשש ברכה לבטלה". ועפ"ז – בהכרח לומר שאכן מתקיימת בקשת ותפלת בני אודות ענין הגאולה.

ופירוש הדברים בעניננו – שבודאי **מקבל** הקב"ה את תפלותיהם ובקשותיהם של בני"י שבכל הדורות על הגאולה, וכתוצאה מזה – תהי' הגאולה במהרה בימינו ממש! כלומר: תפלותיהם של כל בני"י במשך כל הדורות אודות ענין הגאולה – מצטרפות זו לזו, עד שסוכ"ס פועלות הן את פעולתן שתהי' הגאולה **כפשוטה** (לא רק ברוחניות הענינים כו'), ונמצא, שהגאולה כפשוטה אכן נפעלת ע"י בקשות התפלה שבכל הדורות, כי אילו היתה חסרה תפלה א' – אזי היתה הגאולה מתעכבת ח"ו עוד רגע א'!...

והנה, אם בדורות שלפנינו היו צריכים להמתין עד לעבודה ופעולה של דורנו זה – הרי בימינו אלו לא נותר עוד על מה להמתין, שהרי נמצאים כבר בעקבתא דמשיחא ממש, מכיון שזהו "אחרית הימים", אחרית **כפשוטו!**

ומכיון שכן, הרי ע"י התפלה **נאו** – פועלים ביאת משיח **נאו!** "נאו" **כפשוטו**, ללא כל פירושים!

(משיחת ש"פ בא ה'תשמ"מ - בלתי מוגה)

יש "עצה" – להביא הגאולה!

. . . ובפשטות: לעתיד לבוא יקויים היעוד "ועמדו זרים ורעו צאנכם", ואז לא יצטרך יהודי לעסוק בעניני העולם (חרישה וזריעה כו'), ויוכל לעסוק בלימוד התורה כל היום כולו – בהתאם לטבעו ורצונו.

ולכן צועק יהודי להקב"ה: "עד מתי?! - עד מתי יהי' מוכרח להצטער ולעסוק בעניני העולם?! - "אפשר אדם חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה . . תורה מה תהא עלי?!!" - ומה שזקוקים ל"דגנך ותירושך גו'" - יש "עצה" להקב"ה להביא את הגאולה, ואז יקויים היעוד "ועמדו זרים ורעו צאנכם!"

ויתירה מזו: לא זו בלבד שבזמן הגלות ישנם כמה שעות במשך היום שבהם צריך לעסוק בעניני העולם, ואינו יכול לעסוק בלימוד התורה כו' - הנה גם באותם שעות שבהם עוסק בלימוד התורה וקיום המצוות, אין עבודתו בתכלית השלימות כפי שתהי' בגאולה העתידה.

ועד כדי כך - שישנם כו"כ מצוות שבזמן הגלות אין אפשרות כלל לקיימן, ולדוגמא: מצוות התלויות בארץ, ועאכו"כ מצוות הקשורות עם בנין ביהמ"ק, החל מהקרבת קרבן תמיד פעמיים בכל יום, וכיו"ב. ולכן, כאשר יהודי מתבונן שבכל יום ויום, ויתירה מזו: פעמיים בכל יום, חסר אצלו הענין דהקרבת קרבן התמיד - אין לך צער גדול מזה!

ומובן בפשטות שידיעה זו (ששלימות העבודה דתומ"צ שייכת רק לעת"ל) אינה פועלת חלישות ח"ו בעבודתו עכשיו - אלא **אדרבה**: מכיון שרצונו חזק כל כך לקיים את התומ"צ בתכלית השלימות, הרי גם עתה עוסק הוא בענין זה **בכל כחו**, ולכן מתייגע בלימוד התורה ובכללות עבודת ה' ביגיעה עצומה (עבודת פרך - כפשוטו), עד **שמזיע** כו', וענין זה גופא נחשב אצלו **לתענוג**.

וביחד עם זה - אינו מסתפק ח"ו באופן העבודה שבזמן הגלות, אלא הוא צועק ומבקש מהקב"ה שהגאולה תהי' "**נאו**", שאז יוכל לשמש את קונו בתכלית השלימות.
(משׁיחת ש"פ בא ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

כבר מרגישים ושומעים את פעמי עקבי המשיח!

[. .] מדובר כמ"פ אודות המעלה המיוחדת של דורנו זה, דרא דעקבתא דמשיחא - להיותו כננס העומד ע"ג הענק. ובהקדים:

התואר "עקבתא דמשיחא" מורה על ב' ענינים הפכיים (לכאורה): מצד אחד - הרי זה "עקב" בלבד, למטה מהראש ולמטה מהלב וכל שאר חלקי הגוף, עד לבחי' הכי תחתונה שברגל, ובלשון הידוע: "אכשור דרא" (בתמי'); ולאידך - בדור זה דוקא תבוא הגאולה, ועד שזמן זה עצמו נקרא כבר "עקבתא דמשיחא" - מפני **שכבר מרגישים ושומעים את פעמי עקבי המשיח!** ביאת משיח צדקנו היא קרובה כל כך, עד שכבר שומעים את צעדי עקביו של משיח!...

ויש לומר שהא תליא: מכיון שדור זה הוא ה"עקב", הדור האחרון שבא לאחרי **ובהמשך** לכל הדורות שלפניו - יש לו את כל הכחות של הדורות הקודמים, בדוגמת ננס העומד על גבי הענק, ולכן, דוקא דור זה זוכה לגאולה, באופן שכבר שומעים את עקבתא דמשיחא.

(משׁיחת ש"פ בא ה'תשמ"מ - בלתי מוגה)

"שכינתא בגלותא", חב"ד'ניק בגלותא, וסתם יהודי בגלותא..

במשך הדורות היו כמה צדיקים, אשר, בידעם גודל צער הגלות ("שכינתא בגלותא", חב"ד'ניק בגלותא, וסתם יהודי בגלותא), רצו לדחוק את הקץ. וגילו להם מלמעלה שאם ידחקו את הקץ ישארו ריבוי ניצוצות שלא נתבררו עדיין (מפני קוצר הזמן), ועי"ז פעלו לדחות את הקץ לזמן מאוחר יותר וכו'. אמנם, בימינו אלה, בודאי נשלם כבר הבריור דכל הניצוצות, שכן, לאחר אריכות הגלות יותר מ-1900 שנה, טוענים בני": כמה השיעור לחכות... ("וויפל איז אַ שיעור צו ווארטן") עד כמה השיעור לומר שעדיין נשאר ניצוץ שלא נתברר... – דבר מושלל לגמרי! בודאי נתבררו כבר כל הניצוצות מבלי שיחסר ח"ו אפילו ניצוץ אחד ויחידי, וכיון שכן, לא שייך לדחות את הקץ, ותיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחת ליל יו"ד שבט ה'תש"נ - בלתי מוגה)

"למטה מעשרה טפחים"

כאשר עומדים בתקופה בה מדובר אודות ענין הגאולה ורוצים לפעול ("אויסבעטן") שתהי' הגאולה ובאופן ד"מיד הן נגאלין" – אזי באם לא מוסיפים את המילים שהגאולה תהי' "למטה מעשרה טפחים", אפשר הרי לענות על כך שישנו כבר ענין הגאולה, היות וכאמור "כלו כל הקיצין", שלכן צריכים להבהיר שמבקשים שהגאולה תהי' "למטה מעשרה טפחים".

(תרגום חפשי משיחת מוצש"ק פ' בא, יו"ד שבט ה'תשל"ז - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיתקן ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

ההכנה ל"כולם ידעו אותי"

[. .] הרמב"ם כותב בסיום וחותרם ספרו ש"באותו הזמן (ימות המשיח) . . לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד . . שנאמר¹ כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

וכמש"כ² "ולא ילמדו עוד איש רעהו גו' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם", כלומר, אף שגם לעתיד לבוא יהי' חילוק בין "קטנם" ל"גדולם"³, שעיקרו בענין הלימוד והידיעה, מ"מ, בנוגע לידיעת העצמות, "ידעו אותי", יהיו כולם בשוה ("כולם ידעו אותי"), "השוה ומשוה קטן וגדול"⁴.

ויש להוסיף, שגם הענין ד"ידעו אותי" (ידיעת העצמות) יהי' באופן של לימוד דוקא – כמ"ש⁵ "ולא יכנף עוד מוריק והיו עיניך רואות את מוריק", "מוריק" דייקא ("הקב"ה המלמדך להועיל"), אלא, שה"מורה" הוא עצמות ומהות⁷, ונוסף לזה, הלימוד הוא באופן של ראי' – "עיניך רואות את מוריק".

[ולהעיר מהשייכות לפ' בא – "בא אל פרעה", פרעה דקדושה, "דמני' אתפריעו ואתגליין כל נהורין", שזהו תוכן הענין ד"ולא יכנף עוד מוריק (שלא יתכסה ממך בכנף ולבוש)⁸ והיו עיניך רואות את מוריק"].

וההכנה לזה היא – בהדגשה יתירה – בשנת הקהל:

ב"הקהל" מודגשת ההשתוות ד"קטנם" ו"גדולם" – "הקהל את העם האנשים והנשים והטף", ובלשון הרמב"ם⁹ שאפילו אלה "שאינן מכירין" (לשון הקודש), כלומר, שאינם מבינים פירוש המלות – "חייבין להכין לבם ולהקשיב אזנם כו", וטעם הדבר – להיותה "כיום שניתנה בו בסיני . . כאילו עתה נצטווה בה ומפי הגבורה שומעה, שהמלך שליח הוא להשמיע דברי הא-ל". כלומר, מכיון שעיקר ההדגשה היא (לא על ההבנה וההשגה, אלא) על הלימוד "מפי הגבורה", לכן, **הכל שוים** – ע"ד ובדוגמת "כי כולם" (למקטנם ועד גדולם) ידעו אותי" לעתיד לבוא.

(משיחת ש"פ בא, ד' שבט ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

(4) נוסח הפיוט ד"וכל מאמינים".

(5) ישעי' ל, כ.

(6) פרש"י עה"פ.

(7) לאחר (וע"י) שלימות הלימוד מ"מוריק" כפשוטו, ועד לאופן ד"איזהו חכם הלומד מכל אדם" (אבות רפ"ד).

(8) תניא פל"ו.

(9) הלי' חגיגה פ"ג ה"ו.

(1) ישעי' יא, ט.

(2) ירמי' לא, לג.

(3) כולל – שה"קטן" משתדל ומתייגע להתעלות לדרגת ה"בינוני". עד לדרגת "גדול", וגם ה"גדול" משתדל ומתייגע להתעלות לדרגא נעלית יותר – כמארז"ל (ראה קה"ר פ"א, יג. פ"ג, יו"ד) "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, מאתיים רוצה ד' מאות", ועד"ז בנוגע לענינים רוחניים (ואדרבה – מכיון שכן הוא הטבע בענינים רוחניים, נשתלשל מזה גם בנוגע לענינים גשמיים).

הוראה מיוחדת לנשים

יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר (כולל גם הימים הסמוכים לפניו ולאחריו) שהוא גם יום ההילולא של אמו זקנתו, ובסמיכות אליו גם יום ההילולא של אמו, הוא ביתר שאת וביתר עוז בכל עניני העבודה של נשי ישראל, שהנהגתן תהי' ברוחן של הרבניות הצדקניות (נשותיהם של הנשיאים) בעלות היאצ"ט, שעי"ז נעשה גם המשך החיים של הרבניות הצדקניות, "מה' זרען בחיים אף הן בחיים"², ועוד ועיקר, שכיון שבזכותן של נשים צדקניות שבדורנו באה הגאולה האמיתית והשלימה, אזי "הן בחיים" (גם בעיקר) **כפשוטו ממש**, ובפרט שצדיקים וצדקניות קמים לתחי'³ ("הקיצו ורננו" שוכני עפר") מיד⁵.

[.] והוראה מיוחדת ועיקרית בנוגע לענין השירה – כמודגש בשירת מרים ושירת דבורה:

כשם שביציאת מצרים "מובטחות היו צדקניות שבדור שהקב"ה עושה להם נסים והוציאו תופים ממצרים", כך גם בהגאולה מגלות זה האחרון, שנשי ישראל הצדקניות צריכות להיות מובטחות ובודאי מובטחות הן שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה, ועד שמתחילות תיכף (ברגעי הגלות האחרונים) בהשירה⁶ ובתופים ובמחולות, **על בוא הגאולה האמיתית והשלימה!**

ובפרטיות יותר: ביחד עם התפלה, הבקשה והדרישה מהקב"ה שיביא את הגאולה תיכף ומיד ממש, שהיא מתוך רגש של **צעד ומיריות** ("מרים על שם המירור") על אריכות הגלות, שבאה לידי ביטוי בהצעה מקרב ולב עמוק "**עד מתי, עד מתי, עד מתי**"!... חדורות הן (גם ובעיקר) ברגש השמחה, ושמחה גדולה ביותר שבאה לידי ביטוי בהשירה, מצד גודל הבטחון ש"הנה זה (המלך המשיח) בא"⁷, וכבר בא!

(משיחות ש"פ בא (ו' שבט) וש"פ בשלח (י"ג שבט) ה'תשנ"ב - מוגה)

המתים. – וי"ל שנרמז גם ב"אז ישיר", "משמע לעתיד" (סנהדרין צא, ב ובפרש"י). וראה הערה הבאה.
 (4) רינה (שירה) על שלימות הגאולה בתחיית המתים.
 – וי"ל שנרמז גם ב"אז ישיר", "משמע לעתיד", שקאי (גם) על השירה ד"שוכני עפר" כשקמים לתחי', "הקיצו ורננו".
 (5) ראה זח"א קמ, א.
 (6) בתכלית הצניעות, כמובן, כהלימוד מדבורה.
 (7) שה"ש ב, ח ובשהש"ד עה"פ.

(1) ע"פ תענית ה, ב.
 (2) ועד"ז בפטירת אשה מישראל, רח"ל, שכאשר "זרעה בחיים", שמשיכים בחיים אמיתיים דתומ"צ כפי שנתחנכו על ידה, כולל ובמיוחד ע"י הפעולות הנוספות בעניני צדקה וחסד שעושים לעילוי נשמתה, אזי **היא בחיים**", ועוד ועיקר, שעי"ז ממחרים ומזרזים ופועלים תיכף ש"היא בחיים" **כפשוטו ממש**, בתחיית המתים (כבפנים).
 (3) להעיר מהשייכות לפרשת בשלח – "מניין לתחיית

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

צריך אחדות כדי לנצח

בקשר עם פ' השבוע וכן עם המצב באה"ק והצורך באחדות בשביל נצחון המלחמה, הבאנו צילום (מוקטן) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלת המניחים בשיחת ש"פ בא ה'תשמ"ו

בס"ד.

בשיחה די"ק פ' בא נאמר. שגם החורבן דכית ראשון [דעיקר החורבן והגלות הוא כב"ד, כי בית שני, הרי גם קודם שנחרב, חסרו בו ה' דברים] ה' בגלל היפך האחדות.

לכאורה: בנכרא יומא (ט. ב.) "מקדש ראשון מפני מה חרב מפני ג' דברים כו".

ואולי משנית בהסיחה הוא ע"פ מה דאיתא ביומא טס "ובמקדש ראשון לא הוה כ"י שנאת חנם, והכתיב (יחזקאל כא, יז) מגורי אל חרב היו את עמי לכן ספוק כל ירך". ומלשון הכתוב "לכן ספוק כל ירך". משמע, שנגם) "מגורי אל חרב" (שנאת חנם) ה' סיבת החורבן [וע"ד מ"ש התוספות (כ"מ ל, ב ד"ה לא חרבה) לענין חורבן כ"ש "דהא והא גרמא"]. אלא שמצד זה עצמו (מכיון שבזמן כ"ד ה"י רק בנשיאי ישראל) לא ה"י נחרב הבית. ולכן, עיקר הסיבה היא "מפני ג' דברים". [ולכן אין סתירה לזה מהא ד"ראשונים שנתגלה כו"י]. האם נכון?

(נדפס בהתוועדויות תשמ"ו ח"ב ע' 11-410, המענה שולב שם בשוה"ג)

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

בתוך השאלה הוסיף כ"ק אד"ש מה"מ: ה' גם בגלל היפך האחדות. והוסיף בכוכב לשוה"ג: *) ראה תו"א ס"פ נח ובאוה"ת. . דאפרים ונוצחים שהאחדות הייתה שוללת נצחון האויב.

להשלמת הענין הננו מביאים את ההערה כפי שנדפסה בהתוועדויות שם:

*) ראה תו"א ס"פ נח ובאוה"ת שם (כרך ו' תתרטט, סע"ב ואילך) בענין "חבור עצבים אפרים הנח לו" (הושע ד, יז), שאז "לא יבצר מהם גו", שכן, "אפילו ישראל עובדים עכו"ם ושולם בנייהם. . איני יכול לשלוט בהן כיון ששלום בנייהם" (ב"ד פל"ח, ו), ובמילא, "יוצאין למלחמה ונוצחין" (מדרש תהלים ז), ונמצא, שאילו ה' אצלם ענין האחדות - היתה האחדות שוללת את נצחון האויב, ענין החורבן.

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח
מהרה יגלה אכיו"ר

לעילוי נשמת
ר' שמעון ב"ר יואל ע"ה ויינשטיין
נפטר ביום יו"ד שבט ה'תשנ"ה
ת. נ. צ. ב. ה.
*

נדפס ע"י בנו
ר' יצחק וזוגתו מרת אילנה
ומשפחתם שיחיו ויינשטיין

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח'י' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די